

vedések között fantartotta és a nép lelkét halottaiból mindig feltámasztotta.

Budapest belvárosának minden független polgára egyesült, hogy küzdjenek a sötét lelkék ellen, kikben csak romlott hitetlenség lakozik. Egyesült erejükkel képviselőjökké választottak egy kitűnő hírlapíró, ki nem valja ugyan pártunk elveit, de mindég a hatalom ellen küzdött és írói függetlenségét a legnagyobb kísértések között soha fel nem áldozta. Oh ha még nem valósít hatjuk is meg eltörölhetlen nemzeti eszményeinket, mindazok, kiknek meggyőződésük van, a hol kell, törekedjenek vállalva arra, hogy ismét visszahozzuk azokat az időket, mikor a pártok különbsége még az igazi meggyőződések különbségét jelentette, mikor a politikai életben csak elv állott szemben az elvvel, úgy mint a negyvenes években szemben állottak a nagy Kossuth és a nagy Saéczeni, és a konzervatív Desseffy Aurél, mint a hatvanas években szemben állottak Deák Ferencz, Teleky László és Ghyczy Kálmán. Ha ez az idő eljön, hazánk még távol lehet a boldogulás révétől, és lesznek bizonyosan akkor is nagy harcaink egymás között, a mint az alkotmányos pártélet magával hozza, de azért milyen áldott idő lesz az már, a mikor a becület és őszinteség visszaköltöznék a politikai életbe, az elvtelen hazugság, az önző világcsalás le lesznek taszítva trónusokról. Jobb idő lesz az már, a mely legalább minden órájával, minden küzdelmével, minden tevékenységével az ország boldogulása felé fog haladni, a helyett, hogy mint most a romlás mindég mélyebb örvényét vágják ki alatta. Mily utálattal fog akkor minden politikai férfit vizsgálondolni arra, hogy a mai Tisza-korszak, a lelkiismeretlen korrupció és elvetemült szolgáltság korszaka, mely a nemzeti élet minden idegét nyomorult betegséggé tette, alkotmányos magyar korszaknak nevezhette magát!

Erdély a régale ügyben. Az erdélyi gazdasági egyesület a regéle ügyben emlékiratot intézett a pénzügyminiszterhez, melyben felsorolja, Erdély sérelmeit, és az orvoslásra konkrét javaslatot tesz. A fontos és szakszerűen szerkesztett emlékiratot Szabó József elnök, és Gamauf Vilmos titkár írta alá. Az emlékirat elmondja, hogy, ha az államnak gazdasági és pénzügyi érdekei javulják és indokolják, hogy a régale-jog annak eddigi tulajdonosaitól elvessék, akkor e ténynek helyes és egyszerű folyamánya az is, hogy a közügy érdekében foganatosított ezen kisértés valódi és igazságos kárpótlás mellett törőnjék. Ezt a jogos követelést a javaslat egyáltalán nem elégíti ki. A kormány által javaslatba hozott kártalanítás oly tetemes és méltatlan károsítást eredményezné az italmérségi jogok jelenlegi tulajdonosainak, hogy ennek kedvezőtlenebb megváltási módokat csak forradalmi idők jogfosztása esetében lehetne képzelní, amit a mai viszonyok között törvényhozási indok gyanánt felállítani nem lehet és nem szabad. Helyes alapveten két súlyos sérelmet tervez a javaslat, a melyet kiemelni és orvosoltatni ez emlékirat főfeladatát képezi. E sérelmek egyike az, hogy a kártalanítás egyetlen és kizárólagos alapját az 1882-1886-ik években adó alá vont régale-jó védelem képeze; másik sérelm pedig, hogy kezelesi költség címén ezen jövedelemből is 20 százalékos számitassék. Az emlékirat ezután részletes javaslatot tesz a kártalanítás helyes számítására s kívánja, hogy a kárpótás a 20 százalékos levonás nélkül, a kiszámítási alap teljes huszszoros összegében adassék meg. Remeljük, hogy a gazdasági egyesület hasonló emlékirattal annak idején fel fogja keresni az országgyűlést is, mert máskülönbön indítványai aligha el nem temetnek a minisztérium poros aktái közt.

Belföldi hírek. Állam és egyház. Regéczy, a nagyszombati tanítókezepe igazgatója ismét megtagadta a tanfelügyelőnek azon jogot, hogy a bizonyítványokat aláírhasa. — A mint írják az újabb támadt konfliktus épp úgy meglepte a közoktatásügyi miniszterumot, mint a primást, mert sem a tanfelügyelőnek, sem pedig az igazgatóságnak újabb utasítások nem adtak s azok mindketten saját kezdeményezésükből jártak el. — A walesi herczeg pénteken este Bécsből Budapestre érkezett. — A hatalmas angol trónörökösnek tiszteletére tegnap este a nemzeti kaszinóban dísz-ebédt rendeztek. — Az a dunai csángók részére, kik most nagy nyomorral küzdenek, a csángó-egyesület, melynek vagyona 28,866 frta rug, 2000 frt segélyt szavazott meg. — Vámbéry Armin hirneves tudósunk a múlt napokban Konstantinápolyban buvázkodott s egy hírlap-tudósító előtt úgy nyilatkozott, hogy a szultáni udvarban mindenki lelkes ma-

gyar barát, de senki sincs, a ki jobban szeretné és nagyobbra becsülné nemzetünket, mint maga Abdul — Hamid, a törökök fiatal szultánja, — ki tiszteletli ör gyanánt Mustafa Resid béget rendelte Vámbéry mellé. A szatmár megyei Széchenyi-társulat, e tevékeny kultur-egylet, szept. 28-án tartotta meg közgyűlést Nagy-Bányán s megállapította a jövő évi munka rendet. A jövő évi szükséglet 8650 frt. — Fiume város küldöttsége szombaton, szept. 29-én, impozáns módon róttá le a kegyelet-adját Deák Ferencz emléke iránt. Delelőtti gyász isteni tisztelet volt a belvárosi plébánia templomban, délben pedig a Deák manzólemban helyezték el ünnepélyesen a gyönyörű ezüst-koszorút, melyet Fiume városa készítettett. A meghatározó ünnepély után az „Angol királynő” szalodában bankett tartott. — Országos honvédelmi ülést fog tartatni okt. 27-én Budapestben, mely gyűlésen jelentést fognak tenni az isaszeghi csata emlék-oszlopa érdekében folyó gyűjtésről is. A regále-javaslat ellen Alsófehérmegye gazdái is állást foglalnak. A megye alispánja a gazdákat érkekezletre hívta össze a regále-váltás ügyében, mely alkalommal az erdélyi gazdasági egyletnek emlékirata fog tárgyalás alá vétetni. Csemegi Károly kirali tanács elnök, a ki most hosszabb, 4 hónap szabadtságot élvez, már szabadsága előtt kérte nyugdíjaztatását, de egyelőre csak szabadságot kaptak. Csemegi aligha fogja ismét elfoglalni kirali tanács-elnöki állását, mert ha mostani szabadsága lejárt, azt alkalmasint meghosszabbítják s azután nyugalmába vonul. Ennek híre, hogy a király életveszélyben forgott, rendkívüli hatással volt az országra. Erre vallanak azok a táviratok, a miket számos vidéki városból küldtek Budapestre, Nagyváradon, Szegeden, — Szatmáron, Székesfehérváron, Aradon, Temesváron mint iriák, — nagy szenzáció t keltezt a hír és különféle képv nyilvánt az öröm a fölött, hogy a királyt veszedelem nem érte. Esztergomban a hír hártalán iszalmat keltezt, s tegnapelőtt este annak öröme, hogy a királynak baja nem esett, kivilágították a várost, melynek utcáit nagy csoportokban járta be a nép, mindenütt hangosan éltette a királyt.

Frigyes császár naplója. Azon jelentést melyet a birodalmi kancellár a császárhoz intézett, a többek között következőleg szol:

En a naplót, miként előttünk fekszik, valódinak nem tartom A trónörökös 1870-ben a politikai tárgyalásokon kívül állott Nem birtam a király engedélyét, hogy a politikának benső kérdéseit illetőleg a trónörökösrel értekezsem, minthogy ő félsege az angol udvar indiskreczióját és nemet szövetségeinhez való viszonyaink károsítástól tartott. Ugy látzik, hogy magok a mindennapi fejlegyesek vagy a későbbi kiegyesítések valakítől a trónörökös környezetéből erednek. A valódiság megítélésénél különösen feltűnő a kronológiai tevedés, mintha Németország jövője és a császárnak a fejedelmekhez való viszonya tekin tetében csak Versaillesben folyt volna közöttünk elenkebb vita, holott erről már szeptember 3-án értekeztek Doucheryben és más tárgyalások alkalmával is. A napló amaz állitassa, hogy a trónörökösnek szandekába lehetett volna szövetséges társaink ellen erőszakot alkalmazni és a szerződéseket megszegni, ragalom a megboldogult ellen. Épp úgy nem felel meg a valódiságnak, a mint a napló a császárkérdessel szemben 1866-ban elfoglalt álláspontomra vonatkozólag mond. A trónörökös sem volt kétségben az iránt, hogy a császárság 1866-ban sem lehetesges, sem hasznos nem lett volna. A pápai csahatatlanság kérdése rá nézve mindig közömbös volt; a trónörökösre nézve kevésbé. En ezt az akkori pápa hibás sakkhuzásának tekintetem és kértém a trónörököst, hogy e kérdést legalább a háboru alatt hagyja pihenni; de azt a benyomást, hogy én e kérdéssel a háboru után foglakozni akarok, a trónörökös soha sem nyerhette és így naplójába sem jegyezhetette be.

Berlin, szept. 27. (A Pesti Napló tudósítójának távirata.) Bismarck herczegnek a „Reichsanzeiger” ben közzétett jelentése könynyen érthetőleg nagy fejtűst keltezt a főváros politikai és tarsas köreibben. Már a délelőtti órákban elterjedt a hír, hogy a mai „Reichsanzeiger” (mely tudvalevőleg a késő deuitáni órákban jelenik meg) fontos okmányokat fog közölni. Ezért a lap expedicióját nagy tömeg ostromolta. Különbben mindenki el volt készuve arra, hogy az állitagos napló közzététele miútt a fenytő eljarast meg fogják indítani. Több reggeli lap ugyanis Detmoldból azt a távirati hírt közölte, hogy Vilmos császár a tegnapui udvari ebeden Humaeus államügyes előt előtt úgy nyilatkozott, hogy az állitagos napló közzétévoje ellen, aki a kérdéses okiratot hamisította, bírólly kell eljárni. Az illetoekes körökben azt hiszik, hogy a napló közzétévojét azok közt kell keresni, a kiknek szövekezetéből az „Independence Belga” ismert czikke kikerult. A publikációban rendszeres támadást látnak Bismarck herczeg ellen, de szol a tanadás I. Vilmos császár politikája és ama szellem ellen is, melylyel a nemzeti egység megteremtettet. A jól értesült körökben azt beszélik, hogy a publikáció angol forrásra vezetendő vissza, s hogy a kiadó czég jóhiszeműleg lett a támadok eszközeve. II. Vilmos császár, mielőtt el-

utazott, Bismarck herczeg előtt iméltelen kijelentette, hogy az ügyben minél előbb felvilágosítást óhajt.

Berlin, szept. 27. Szemben ama kedvezőtlen itélettel, melyet Frigyes császár állitagos naplója Lajos bajor király tekintetében tartalmaz: a „Norddeutsche Allg. Zeitung” emlékeztet Lajos király gyors elhatározására, hogy hadseregét mozgósítsa, valamint Vilmos porosz királyhoz intézett sajátkezu levelére, melyben a császárság megalapítását követeli. Épp oly feleldhetlenek maradnak német érzuete és részvete a háboruban.

Külföldi hírek. Frigyes császár naplójának közli ellen a bünyenyítő eljarast megindították s a további közlést betiltották. Valószínű, hogy igen magas állásu személyek is lesznek ezen ügyben kompromittálva. — II Vilmos körutjában, melynek első fele Németországra esik, Stuttgartba érkezett, hol nagy lelkesedéssel fogadták. A császár Stuttgartból Münchenbe, onnan pedig szerdán Bécsbe utazik. — Az orosz trónörökös — egy linczi lap hire szerint — eljegyezte az angol trónörökös harmadik leányát Maud herczegnőt (?) A francia minisztertanács a kamarák összehívását okt. 15-re tűzte ki. A földmívelési miniszter előterjesztette, hogy Franciaország idei gabona-termése 96 millió hektoliterre rug a 108 millió hektoliternyi átlag-termes helyett. A czári pár a trónörökösrel és György nagy herczeggel szerdán este Szapolából a Kaukázusba utazott. A király vesélyben. — Bécsből jelentik, hogy Felixdorf mellett, a shrapnel lögyakorlatoknál, veszély fenyegette a királyt, ki megakarván tekinteni a zélelés hatását lefuvatott. A löveg legénysége azonban nem hallotta meg a tüzelest beszüntető jelt s egy ágyut ismét elisütött, melynek golyója 300 méternyire hullott le a királytól. Az alsó ausztriai tartományi gyűlésen az antiszemita inditványokat tettek a Bécsbe érkező német császár ünnepélyes fogadtatására vonatkozólag. I. dítványukat elvetették. — III Frigyes naplóját e gy azelőtt Angliában élt tanár adta át a közli német lapnak; az illeto (dr. Geffeken) ellensége Bismarcknak, politikai élete eddig jelentéketlen volt. — Mackenzie megjelenendő rópiratában azt állitja, hogy a császár életét meghosszabbította volna 20 hónappal, de a halált a dr. Gerhardt szokatlan villamos gyögmódja, Brahmman tökéletlen canulje és a Bergmann rideg kezelése idézte elő. Frigyes császár életét egyedül csak a német orvosok tehetetlensége rövidítette meg. A császárt a rák ölte meg, de ez a rák csak Gerhard kezelése folytán keletkezett.

A város köréből.

(Levél a f. szerkesztőhöz)

A „Debreczeni Ellenőr” megkapván a városi jövő évi költségvetést, cikksorozatot nyit bírálására. Helyesen, a közönség jól fogott érdeke azt kívánja, hogy olyan tárg, mint éppen a költségvetés, minden uton-módon alaposan bíraltassék meg. Szükségesnek tartjuk s az érdeklődés — bár honnan jön is — jól esik. Azt hisszük azonban, hogy a bírálóit mégis igezdeltünk anyai csekelysége, hogy magának egy és más tárgyakat illetoleg felvilágosítási okokat egyezteték s szerezní; megkivánhatjuk, hogy tudomása ne sántitson, mert különben az következik be, hogy egy pár városi atya puszkázik ugyan beüle s a szerint beszél is ugyan a közgyűlésen, de hát téves levén a kiindulási pont, egyszerűen leszavaztatik. — Nem elég ok am az, hogy későn adatott ki a nyomtatvány, mert 15 napig a költségvetés — megtekintésre — ki volt teve, és miútt az iktatói jelentésből kitűnt, nem akadt érdeklődő fel, a ki a költségvetést megnézte volna.

Lássuk azonban nevezett bíralat érteket. — Az első cikiben mindjárt az „Ellenőr” szavai szerint „egy érdekes csaldódsra óhajt rá mutatni” s ezt keresi a budget színház rovatában, melyben kiadásul kitett 6698 frt 10 krt, mert nem éppen kizárólag a színészet, illetve a színészek javára fordítatik, ezért az egész rovatot törölni óhajtáná.

Hát hogy a költségvetésben legelőször is a színház rovata tűnt szemébe, azon nem lehet csudakozni s zenegetőnek tókéu a szemé! — Diszes és drága épületet emelt e város a színészetnek s bizonyára ezt amaz időben — mert nekünk kizárólag a magyarosításra nem volt szükségünk — csakis culturalis czézből emelte.

Azt vagyok bátor kérdeni, hogy ez a színház megfelel-e meg most is és mindenkor ezen czélnak?

Nem tudom, a művészi ihletés, vagy a publikum jó értekené hiányában van-e a hiba, azt hiszem mind a kettőben, mert különben alig ha kerülneken szüre olyan darabok, melynek egyes jelenetei egyenesen az orpheumba valok, hol a jó izlésű közönség hiányzik. Azét mondom, mindkettőben van a hiba, mert láttam Kovács Gyulát „Saul király”-ban művészi ihletéssel játszani üres színház előtt, de hát azon sem lehet csudakozni, hogy üres volt a színház, mert nem lehet valami vissza tetszőbb, mint művészt végig nézni s hallgatni, nagyon gyenge mellekszemélyzettel, mind az által nekem fáj, hogy a publicum érteketlen a művészet iránt, habár a művészet csupán egy-két személy játékában nyilvánt is. Megnéztem a „Ne bánts virág”-ot a híres

Jani és Juci kupléjával, melyben — legalább az emberi nemnél elvonultabb — értekezésévezte hozatik nyilvánosságra nagyon telt ház előtt.

Láttam és hallottam benne a művészt a tapasztalás, és gyakorlatiaság szulte biztos mozdulattal, és az értekezés minden phrázát feltűntető hangjával, mely a publikum idősb férfainak keblét dagasztotta s benánk amultak édes emléket felebresztette, a mamák szemében a hamvadó felben lévő tüzet meg egyszer csillogásba hozta s láttam a házazulandó férfiakat, a mamák szárnyai alatt megjelent hölgyeken végig nézni, s mint egy bámulatókat kifejezni azon az ónuralkodáson, mely a szégyen pirt is képes legyőzni.

Hát bizony kerem ettől nagyon távol van a jó értek s ne csudakozzék senki, ha igen sokan orpheumként tekintik a színházat, és hogy a közpénzért bezáródik az ilyesféle művészet iránt!

Germanizáció.

(Felelet a „D-n” 189. számában hozott tudósítárára.)

A „Debreczen” t. referense a „Városi közgyűlés”-ről hozott tudósításában a helybeli evang. egyházat germanizációval vádolja. Ha a hírlapi közleményekben a hazafürlás, germanizálás, hazafürlansággal s egyéb hangzatos frázisokkal való dobálózás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az említtet vádnak lehetett volna némi alapot tulajdonítani s méltó megdöbbenést, megbotránykozást kelthetett volna. De ismerve az egy idő óta országoszte dívő szenzáció hajhászatot, minden józanul gondolkodó ember csak azt mondhatja e vádra: Debreczen és germanizálás! Risum teneatis!

Mi az a germanizálás? A t. referens talán nincs tisztában azzal. Neki, úgy látszik, német szó annyi mint germanizáció. De hát akkor Debreczennek majdnem minden intelligens lakosa germanizátor, mert mindenki azon van, hogy családját a német nyelvben oktatassa. — Szerintem azonban germanizálni annyit tesz, mint a lakosságot akár szép szeryvel, akár erőszakos uton-módon anyanyelvétől megfosztani, nemzeti szokásaiból kivétkeztetni és rá a német nyelvet, szokást oktroválni. Tesz e valamit az evang. egyház, a mi csak némileg is hasonlítana ehez? Hogy az evang. egyház a német nyelvnek soha propagandát nem csinált és nem csinál, azt csak az nem tudja, a ki tudni nem akarja. Mi hát az evang. egyháznak, illetoleg papjának a büne, mert a germanizátor talán én volnék? Az, hogy tart évenként 2-3-szor német nyelven isteni tiszteletet a z o k számára, kik a felüldről vagy külföldről ide származván, a magyar nyelvet nem bírják annyira, hogy magyar predikációt megertsenek. Ha ez s e r t e s vagy b u n, a mit eddig nem tudtam, akkor bocsánatot kérek ebbeli tudatlanságomért, mert bizony en azt hittem, hogy a mi nem felségservés felü Ausztriában, az Debreczenben sem lesz hazafürlás. Linzben ugyanis a 70-es évek eleje, mikor volt kinek tartani, magyar isteni tiszteleteket is tartottak, a mit a nemetek igen természetesen találtak, mert lát valakinek a lelkeletére hatni csak azon nyelven lehet, melyet az ért.

De menjünk tovább! Azok a „germanizáció”-val vádolt evangélikusok, kik közül nem egynek bölcsője hazánk határain kívül vagy a Szepesség bérceit között rengett, ezültre nevez csak oly magyarok, mint bármely tősgyökeres debreczeni polgár s gyermekeinek mindenki, kivétel nélkül, oly magyar nevelést ad, mint akar az, ki ónsit Árpád apántól származtatja le. Iskoláink pedig meg a rossz akarat sem mondhatja, hogy más szellemet ápol, a melyet a hazafürlás élelebaráti szeretet követel. Épen azért a helybeli evang. egyház ugy egészenben, mint tagjaiban csak oly magyarnak tudja, érzi és vallja magát, mint akár a ref. egyház.

Ezeknek előre bocsátása után a germanizáció vádját, mint minden alapot nélkülvő gyanusítást ugy a magam, mint az egyház nevében visszautasítom.

D. debreczen, 1888 szept. 29. Materny Lajos, ev. lelkész.

Ezen nyilatkozat igazi mintája annak, a mit lutheranusnak szokas nevezni. A helyett, hogy a városnak a feltele és kijeletené, hogy elfogadjá-e vagy nem az 500 frtból és falletményből álló városi segélyt oly modorban a minőben azt a közgyűlés a városi tanács javaslataira megszavazta; ugyszintén, a helyett hogy kijeletené, hogy mellőzi-e ezental az idegen nyelvű isteni tiszteleteket, ugyan mit tartalmaz a nyilatkozat? Felel egész kényelmesen egy híven adott hírlapi referádára, a földogra nézve pedig nagy bölcsen — hallgat! Arra kérünk választ: lesz-e ezental is idegen nyelvű isteni tisztelet és ha igen, akkor mily álláspont tartatik fenn a segélyt nyújtó városi határozattal szemben, a mely ugyan határozottan el a segély addó azon jogával, hogy segélyét a kérőnek — feltételek és „elvársók” kíséretében szolgáztatja ki. — Megjegyezzük, hogy a szerkesztőnek ezen ügyre vonatkozó vélekedését a szombati szám vezércikkének ritkított garmondal szerzett részlete tartalmazza tüzetesebben, Szerk.

* Jubilárius év utolsó negyvenedikének XX. évfordulójára megemlékezni a megalapítóknak a melylyel — Debreczenben — meg a „Kossuth”-mel toltira rávashatók, Léva vasútján, kitől a számban közölték a népköltő egydalának gyönyörű lapunkat és a gy. képviselőt. Ernő, ki Kaszlicsai teltetés nem vártott a ragaszkodó jóll. Nekem e ha azt, ma iga lélelő sönöge és ha hiteleszeniek, felkarolt tel gondolt.

* Ősz felegyünk már az felbök eszünknek. Nem csak meg tartott ősz közeledtet, hideg, hűvös, Hordják is ki a könnyelmű — mosásba be régi élelksége, „Hungária”-ban tveken keresz, hogy teljes színház is, mely többé. Mihály ideje is megve következést a ban reggel 8, nak, — a kati dig 7 óraker lyeknek méla „Itt van az ősz”

1888. október biláris ünnepé az érkező ven 21-én vasnapn nygtemplomb a daleyét m rom. katolikum tisztelet, a dal vételeg a váro terítékú tarsas házbán diszha 1. Zenekari ny maszó 39. gy petik Péter ur ertikar szöveg gr. Zichy Geza felolvasas Ke tanár s egylet Irma urhölgy Steinacker Sar sérete mellett. Géza „Egy var lasuból, szava ur, a 39. gyalo es Czapek Pé „Tarka madár” szóval előad; renadé gróf A mellett eneklik gyalogezred zel zongora kísere magán dalszar gora kísere t kar Riegertől, hünrajzas” gró nete” címü Mandóky Bela ködése, s Czapek Vegyes kar Ha umából (III-di mükedvelő urn lett — a daley zenekara, Czape 12. „Hymnus” összes daleylye ribbít tagjai. Bika” sztermu dij mellett. S város nevezete 8 óraker daley helyben. — Az melybeli, mint ket viselik. A hangversenyben lapokban, valak közzetetni. Is kiki legkésőbb kedjek. Debrec ünnepélyt rend Endre, elnök. * Országó eneke s a kezo lakunkon s a n mas időben érke az utcákat. — Vágar (a mint megtartatni: M fón, kedden, sa 180. továbbá t

HELYI HIREK.

Jubilaris szám. Mai számunk első az 1888. év utolsó negyedében, s vele kezdjük meg fennállásunk XX. évfordulóját. Mi módon ünnepelethetők meg ezekben a mi ünnepélyünk, mint az a vidéki irodalomban pártatlanul álló tartalommal, a melylyel — ígértünk szerint — e szám lepi meg a „Debreczeni“ olvasó közönségét. A lapunkon Kossuth Lajos nagy hazánkfiától a remek tollra rávált, örök igaz „Aforizmak“ olvashatók. Lévai József, legünnepelethető költőnk egyiké, kitől még a fővárosi sajtó is ünnepelethető kizárhat valamit. Burns a nagy szímben követhet valamit. Burns a nagy szímben követhet valamit. Burns a nagy szímben követhet valamit.

Germanizáció.

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

Ha a hírlapi közleményekben a hazafurcsaság, germanizálás, hazafurcsaság s egyéb hazafurcsaságokkal való dobálódzás nálunk Magyarországon nem tartoznak a mindennapi dolgok közé: az elhíttét vádunk lehetett volna...

„Debreczeni“ t. referense a „Városi Szemle“-ről hozott tudósításában a helybeli népszemlék egyházat germanizációval...

és mindenféle terményvásár. — Október 4-5. Csütörtök, péntek: juhvásár. — Okt. 6-7. Szombat, vasárnap: sertésvásár. — Okt. 7-8. Vasárnap, hétfő: lóvásár. — Okt. 8-9. Hétfő, kedden: baromvásár. — Jegyzet. Megengedtetik, hogy a habár a bór, gyapju, méz, dió stb. iparcikk, gabonaművek és egyéb terményekre nézve az elővárosi hetek, hétfő, kedd és szerda napjai vannak vásári napokul kijelölve, — azonban az említett cikkek és termények a vásár egész folyama alatt is árulhatók.

Okt. 6. Meghívás. Szombaton, t. hó 6-án a szent-annai római katolika templomban ünnepélyes requiem fog tartatni az aradi 13 vértanu emlékére, nagyságos Szakszó Reszó kispóst főtisztelendő ur cerebrálásával. — E gyászszertásra a 48/49 iki honvéd egylet tisztelettel meghívja e nemes város n. é. közönségét. A 48/49-iki honvéd egylet Elnöksége.

Az új miniszter levele. Csáky Albin gróf, az új vallás- és közoktatási miniszter, hivatalosan tudatta hatóságunkkal, hogy ő felsége szept. hó 22-én vallás- és közoktatásügyi miniszterre kinevezte s hogy a minisztérium ügyeinek vezetését szept. hó 26-án tényleg átvette. Az új miniszter egyáltalán folkerte a város közönségét, hogy őt hivatalos működésében kellő támogatásban részesítse.

Ósz felé. Bizony derekasan utban vagyunk már az ósz felé. Borongós ég, komor felhők eszünkbe juttatják, hogy vége a nyárnak. Nem csalihatott meg a néhány nap előtt még tartott rekkenő hőség sem. Minden az ósz közeledét jelenti. Szürke, nedves a lég, hideg, hűvös, jó kelete van az úberziernek. Hordják is ki szépen Schwarz Lázártól azok a könnyelmű fiatal urak, kik oda tavasz végén — mosásba beadták. A főtér is vesztini kezd régi élénkségéből. A közönség a „Bika“-ba és „Hungária“-ba húzódik be s a nagy ablaküvegekben keresztül gusztagja a sétálókat. Hozzák hogy teljes legyen az ószkép, megnyitott a színház is, melynek környéke nem elhagyott többé. Mihály napjától kezdve a harangzás ideje is megváltozott, a mi szinten az ósz bekövetkezését jelzi. A ref. templomok torayiban reggel 8, d. u. pedig 2 órákor harangoznak, — a kath. toronyban reggel 6, este pedig 7 órákor huzzák meg a harangokat, melyeknek méla hangja, mintha azt mondaná: „Itt van az ósz, itt van ura!“

Debreczeni dal-egylet. Által 1888. október 21-én 22-én megtartandó jubilaris ünnepélyi sorrendje. 1. Október 20-án az érkező vendégek fogadtatása. 2. Október 21-én vasárnap reggeli 9 órákor, a reform. nagytemplomban háladozó istentisztelet, melyen a dalegylet működik. 3. Délután 11 órákor a rom. katolikus templomban háladozó istentisztelet, a dalegylet működésével. 4. Ezt követőleg a város nagy-tanácsstermében 2 frtos terítők társas ebéd. 6. Este 7 órákor a színházban disztingvensy, következő műsorral: 1. Zenekari nyitány, előadva a helyben állomásozó 39. gyalogezred zenekara által. Czapek Péter ur vezénylete mellett. 2. „A dalterlikar szövegét és zenéjét írta és vezényli gr. Zichy Géza ur, előadja a dalegylet. 3. Felolvasás Kerekes Samuel marosvásári helyi tanár s egyleti dísztag ur által. 4. Asztalterlikar Irma urhölgy egyleti dísztag magan dalszámára Steinacker Sándor egyleti tag ur zongora kísérete mellett. 5. „A szürke manó“ gróf Zichy Géza „Egy var története“ című zenekari cyculusból, szavalja Mandoky Béla ur, a 39. gyalogezred zenekara közreműködésével. 6. „Tarka madár“ férfikar Kerner Józseftől tenor szolovól előadja a dalegylet. Szünet: 7. Serenade gróf Zichy Gezatól, szerző vezetésével melléük az összes dalegyletek, a 39. gyalogezred zenekara és Steinacker Sándor ur zongora kíséretével. 8. Asztalterlikar Irma urhölgy magan dalszámára Steinacker Sándor ur zongora kísérete mellett. 9. „Tied vagyok“ férfikar Riegertől, előadja a dalegylet. 10. „A húnrajzas“ gróf Zichy Géza „Egy var története“ című zenekari cyculusból, szavalja Mandoky Béla ur, a 39. gyalogezred közreműködésével, s Czapek Péter ur vezénylete alatt. 11. Vegyes kar Haydn „Teremtés“ című oratoriumából (III-dik kórus), előadja — helybeli műkedvelő urnők és urak közreműködésével — a dalegylet, kíséri a 39. gyalogezred zenekara, Czapek Péter ur vezénylete alatt. 12. „Hymnus“ Erkel Ferencztől, éneklük az összes dalegyletek és a debreczeni dalegylet reggib tagjai. 7. Este 9 órákor az „Arany Bika“ disztermében táncszínházom 1 frt beletdíj mellett. 8. Október hó 22-én hétfőn, a város nevezetéseinek megtekintése. 9. Esti 8 órákor dalestély az „Arany Bika“ disztermében. — Az ünnepély folyama alatt, ugy a helybeli, mint a vidéki társjegyletek jelvényeit viselik. A vegyes karban, s általában a hangversenyben közreműködők nevei a helyi lapokban, valamint a napi szinlapon foggnak közösetetni. Ismételve kerjük, hogy bejelentéseit kikijelgésőbb Okt. hó 5-ig megteenni sziveskedjék. Debreczen, 1888. Szeptember hó. Az ünnepélyt rendező bizottság nevében Márk Endre, elnök.

Mihály napján a tisztelgők és jó barátok jelentek meg Kertés s Mihály urnál, a függetlenségi part egyik elvű és buzgó elnökenél, kit polgártársaink bizalma és általános szeretete vesz körül. A jó kívánságokhoz mi is csatlakozunk e helyen, kívánva, hogy pártunk, városunk s hazánk javára sokáig eltesse az isten e kiváló munkás polgárt!

Színház. Tegnapelőtt, szombaton folyt le színtársulatunk első előadása ez idényben, mely pedig szép számú közönség, különösen teit páholyok előtt. — A mint illik — történelmi dráma, — bar nem a legjobb, Madách „Csak végnapjai“ című ismert dráma került színre. Madách azon költők közé tartozik, kik mint Cervantes „Don Quixote“-jával, Beaumarchais a „Figaro lakodalmá“-val, Katona „Bankbán“-jával, egyetlen nagyobb szabású műben összpontosították tehetségek javát. Így Madách is az „Ember tragédiá“-jával, s a mit azelőtt és aztán irt, miúaz nem ér e remek művének a nyomába. Azon kivált Budapestben és Kolozsvárott dívo tuluzóság, mely a szinpadot éppen nem szinpad hatásokra megirt, inkább olvasni való műrelemek, vagy pedig jeles írók inkább elfeledni való meóntó társulatává alakította át, hozta színre ezt a drámát is. Cselekménytelen, dagalyos — itt-ott lyrái szépségekkel bíró — nyelvű, dramáizált epos ez, mely történelmi alakokat (Csák Máté, Róbert Károly, Zách) állít eienk oiyáoknak, aminőknek a történelemből — nem ismerjük. A király nem czimborazhat orgyilkosokkal és Zách sem lehet eruek szinpadí alak azon nagy katasztrófa nélkül, mely verbetekkel jegyzett fel lapjaira Kilió; Zách és leánya más történet keretében hiában igenylik erdekődésünket. Ez a darab nem is gyakorolható hatást; hosszauzámasága vegül meg meg is szalasztotta a közönséget. Hangzatos dizekció azonban megszalasztás helyett az erkezezebb sziveket legalább — megindították volna, ha a szereplők egyike betanulta, másika ei nem ferdítette, harmadika és legtöbbször, így kivált a hosi maszkba bujtatott, de nagyon lágyan mozgó és beszélő Pechi Kálmán, nem patogtatták volna feltűnően a jambusokait. Mandoki Béla, (Csák) tekintélyes alak volt, s figyelem-méltó errelly játszott a végig a nehez szerepet; Védresnek (Zách) érdekes maszkja és jól átgondolt alakítása érdemel figyelmet. Szerepök hozta magával, hogy Békési (Erzsébet) majd egyoníránkozta magát, Molnár L., szép szavataira daczára, pedig legalább is utat magát. Kaczér Nina (Zách Klára),

kis szerepet mondott el. Új volt Boronkai (Róbert Károly) előnyös megjelenésű fiatal színész, bár öltözete tegnapi, inkább mutatott egy jelenkori diszruhás főispánt és éppen nem királyt. A vontatott beszédet szokja el. László (mint Omódé özvegye) játékában voltak magható mozzanatok, Püspöki és Hegyesi pedig — az orgyilkosok jelentéktelen szerepében — ügyesek voltak. Felemlítjük a darabba szótt karokat; a legelső hamisan ment, az ötödik felvonásbeli nőkar (Valentin igazgató szép compositója) tetszett a közönségnek, s azt megismeteltették. Békési Rózsi szép szokorral, Mandokit tapsokkal fogadták. Az összejáték laza volt. A katonai zenekar Czapek ur, a buzgó karmester vezetése alatt, választékos felvonás-közi programot exekutált. Vegül valamit figyelembe ajánlunk az igazgatóságunk. Rendelje el, hogy a tagok számára a közönség részéről a zenekarból, vagy zsinórpadláról nyújtandó bokrétek, koszorúk és egyéb adományok előbb a rendezővel közöltessenek, s ez határozza meg, kinek és mely időpontban adandók azok át. Az illuziót rontja, ha a legdrámaibb jelenetekben csokor után kell nyulnia és hajlongnia az előadónak: a közönség egy része pedig szent kötelességének tartja a tapsot és éljenést, valahányszor valamely hókébiú imádo, vagy imádonó virágot szánt keble balványának. — Tegnap, vasárnap a „Piros bugyelláris“ ment, szép számú közönség előtt. Az új primadonna reg kedvelt név a magyar népszínmű és bohózat-énekesnők sorában, s tegnap, mint Török bíró rendkívül élénk temperamemtaró tett tanúságot. Még elég csinos hangja is a pattozósabb nótákban („Fösvény“ az en uram szörnyen.“ „Piros, piros, piros“) érvényesült legjobban. A közönség Geröfínet rokonszenvesen fogadta, s mi csak arra figyelmeztetjük, hogy kevesebb hadarással és kevesebb izgékony-sággal-mozgékony-sággal még több hatást fog elérni, mint tegnap. — Hadai Csillag Pálja régi jó alakítás; derék népszínmű énekesünk, kinek szép dalai tegnap szépen és megkapóan szóltak, szintén a legjelkessebb fogadtatásban részesült. Játékában azonban több volt a móka, mint a mennyit a Csillag Pál érzésteljes, bubánatos szerepe megenged. Rónaszéki a régi jó volt; ő és Szántó játszották a két szerelmes falusi uracsot. Védres Török bíró, Oláhé tegnap lépett fel először, mint cigány-ársz. Püspöki pedig, mint józsu Peták kaplár érdeml említes. Jászottak még Molnár (kapitány), Pápaíne (Julesa asszony), V. Nagy Vilma (Menczike), Hegyesi (postás) sat. A kedveltebb színészek nem maradtak taps nélkül. Boronkai a természetesebb Kósza Gyurka volt az örmesternél; néhány népdal éneklésében bemutatva mely baritonját, s ez keveset hang-nyagának bizonyított. Meg kell rónunk a kórnikus maszkba bujtatott, ket leg-szebb kardalnokónok tuizott mokázását. Hat nincsenek a női karban erre alkalmas tagok? Az előadás élénk és öszvegő.

Színház levalókkal való visszaélések is megkezdődtek már. Tapasztaltuk már tavaly, mily ferde dolgok jelentek meg az itt előadott új színművek hatástaról, dicséretes rossz színészekről és színésznőkről, lerantások a legjobbaktól sat. Most a „Pesti Hírlap“ jóhiszeműségével el valaki vissza, a ki azt írta, hogy Valentin több nem kapja meg a m. sziget színházat, hogy Margó Czélia és a Rónaszéki par tavozásával erzeben csapás érte, hogy Valentin a szigeti szezonból hasznót dugott zsebre és hogy ott új darabokat nem adtak sat. Az igazság az, hogy Valentin újabb három évre az m. szigeti színekort már megkapta, hogy a Rónaszéki-par most is Debreczenben működik, hogy 50 darabból 21 darab volt m. szigetre nevezte új és hogy csak azért van Valentinak 500 forint deficitje, mert Margó Czéliának, kitől a mystifikáló hírlaltalános véleménye szerint s származik, a 200 forint büntetést elengedte, az 1000 forint előleg visszafizetésére két évi időt engedett és a kinek személye miatt egy szufolt há közönséget előadás nélkül kellett hazá ereszteni. Kerjük a főváros sajtót, hogy az ön-bírálatok, bosszu-imformációk és hazug hírek embeire vigyázzon: maga valja karát, ha felidtetik!

Esküvő. Hadai Sándor, színtársulatunk kedvelt baritonistája, kedden d. u. 4 órákor vezető oltárhoz a helybeli r. kath. templomban — a szép és művelt Kolda Róza kisaszszonyt, Kolda János cukrasz leányát. Aídás és boldogság kísérje az ifju pár frigyét!

Az artzi kul futása — mint emlí tettük — ismét kezdetet vette. A jelenlegi mely-ség 429.15 méter, a talaj pedig homokos agyag.

Gyászjelentés. Mely fájdalommal jelentük forrón szeretettel edes apánk, illetve nagyapánknak, nehaj Oláh Jakab hitos ügyvednek, tolyo hó 29 en, életének 68-ik, özvegy-ségének első éveben, hosszas szenvedés után törtent halálát A boldogulnak földi részei tolyo évi október hó 1-ső napján, delután 3 órákor foggnak a helybeli ref. templomban tartandó rövid ima után, a h-szoboszlói sír-kerterben örök nyugalomra leteteni. — Mely vegtisztelettelre a meghaltak rokonait, barátait és ismerőseit bánatos szívvél meghívjuk. H.-Szoboszló, 1888. szept. 30-án. — Oláh Miklós és neje Kúrti Róza gyermekeivel; Oláh Cornelia özv. Trocsányi Imrenee egyetlen kis fiával.

Eljegyzés. Szentgyörgyi József, előnyösen ismert s szorgalmas városi szantszít, Szentgyörgyi Elek városi hivatalnok fia, tegnap jegyezte el — szűkei családi körben — Szabó József városi főszámvévo művelt, szel-

lemes s szeretetre méltó leányát: Szabó Margit urhölgyet. E szép frigyhez szerencsét és boldogságot kívánunk!

Enek-tanítás. Mely tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kik énekelni tanulni akarnak, vagy a kik énekelni tudnak és magasabb kiképeztetést nyerni óhajtanak, azoknak okt. 1-től szolgálatra állók. Mándoki Beláné szül. Morzsa Emma, a deb. városi színház nyugd. tagja. Lakás: Szent-anna-utca, 2150 sz. a Brunner-ház. A jeles enek-tanítónót, kinek e téren elért kiváló sikerei széles körökben méltányoltatnak, ajánljuk a közönség szives pártfogásába.

Oktatás. Mindazon tisztelt szülők, kik gyermekeiket 1) a német, 2) a francia, és 3) a román nyelvben, valamint bármely real, vagy gymnasiumi osztályokban előforduló egyes tantergyakban taníttatni, vagy korepetálni szándékoznak, tisztelettel értesítettnk hogy a Széchenyi-utczában, 1805. sz. a lakó Berkovich Ignác magán tanítónál font emíltett tantergyakban alapos oktatást nyérhetni, 13 évi működésének sikeres eredményéről a birtokában lévő bizonyítványok elég világozan tanuskodnak.

Budapesti Hírlap-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eloitó fogva megértette a magyar szellemet; minden pártérdek melleszése mellett küzdött nemzetünkért, és fajunkért, és egyetlen jelzővel: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar ujságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte el; legterjedtebb lapja az orszagnak. A külső dolgosítársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek anyai belső tagja van, a mennyivel egy lap sem dolgozik; mindeu rovatot külön vesető gondoz, a helyi tudósítókön kívül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölter levezető kivül a saját külön tudósító értesítő követlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politikai csákkéi Kaas Ivor báró, Rákosi Jónó, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szellemű. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. As országgyűlési tudósítást. at a gyorsiróí jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarországi politikai és közlele felől távirati értesülésekkel látunk el rendes levelekről, minőkkel minden városban, sőt nagyobb közönségben is bír a lap; a „Budapesti Hírlap“ távirati tudósításai manap mártólje-sen egy fokon állanak a világ-sajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik egy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátviroztatják. A külföldi rendes tudósítókön kívül minden fontosabb esemény fölöl a külön kiküldetett tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e czélokra havonként öi öszveget fordít, mint a mennyi elszelőt 10 évvel meg egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérni, hogy ma a legjobban, leggyorsabbban értesülő organoma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap“ Tárca-arovata Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulats) és több kiváló írők közreműködésével, a lapnak egyik örö-sége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovato-kat kiténő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legüzebb tudósítók-ra van bízva. Rendőrségi és törvényeszeki rovatát külön-külön szerkesztő a főváros sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyt foglalhat minden családi asztalán. A köz-gazdasági rovatban a magyar gada, birtokos, iparos, kereskedő magtalálja mindazt, a mi tájékozására esükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írők legújabb műveit közölik. Az előfizetési feltételek: Egész évre 14 írt, félévre 7 írt, negyedévre 3 írt 50 kr, egy hóra 1 írt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszörűben postautalványon eszközölhetők következő osim alatt: A „Budapesti Hírlap“ kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.

Tartós gyógyszer. Fájdalma s oszuál a derék toszerekek és a forgó kössvényes bántalmáinál a Moll-féle francia s boroszesszes sóval való bedörzölés sikerrel használhatók. Egy üveg ára 90 kr. Szept. 15 naponta utatvétel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szallító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéreandó az ó gyári jelvényével és aláírásával. 6.

Debreczeni Színház. Holnap, kedden, okt. 2-án páros bérletben: Poirier ur veje.

Augier igaztátka 4 felvonásban. Felolós szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás.

Téli
gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jeggyel és MOLL A. névszavával van ellátva.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok,
gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbetegségeknél,
vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknél.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utóvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer a min-
denkorra és szívesen „Isten áldása meg”-et mondok ér-
te; ezek a gyomrot jóvá és futókná teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnestschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

CSUZ

és minden

meghűlési

betegségek

ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjeggyel és aláírással van ellátva.

Bedörzsölésül sikeres használat közhvény, csuz, mind-
denemű testfájdalmak és bennulásnál; borogatás alakjában
minden sérelem és sebnél, dagadtok gyuladásaiknál. Bel-
sőleg vízzel vegyítve hirtelen rosuliet, hanyás, kolika és
hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerár-
jaiban.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utóvét. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidéke-
men gyorsan működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Tamásy Károly gyógyszer. Tóth Béla gyógyszer.,
Szent-Királyi és Kisonda, Gerébi Fülöp.

Csak a melletti védjeggyel cikkek valódiak!

Jaeger tanár társulata.

Tulajdonos: JORDÁN KÁROLY

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 15. sz.

Eredeti

normál gyapju-cikkeknek

egyedüli forrása Magyarországon részére
Normál alsóruhánemű ferfiak nők és gyermekek szá-
mára, valamint felső ruhák mérték szerinti készítése a saját
műtermében.

Katalógusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat.

SALGÓ-TARJÁNI

darabos- (tömör) és koczka-szén
háztartások számára

továbbá

AKNA-SZÉN GYÁRI CZÉLOKRA

Kitűnő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállítatik Budapesten, valamint
minden vasúti állomásra. — Megrendések Budapestre az igazgatósághoz (V.
kerület, József-ter 14 szám alatt) intézendők és pontosan fogantatásittatnak.

A Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvény-társulat igazgatósága
Budapest, V. ker. József-ter 14. szám.

Eladó bükk makk.

Gróf Forgách István úr
nagy-szaláncai uradalmaiban,
Abauj-megyében, — hatszáz
barab sertes hizalására való
bükk makk eladásra tétetik,
és pedig folyó 1888-tól 1889.
Márczius 20-ig. — Eladási
ár 2000 azaz kétezer frt.;
venni szándékozók levél ut-
ján, vagy pedig kéz alatt is
megvehetik. — Fel világo-
sítást nyújt a nagy-szaláncai
erdészeti hivatal.

Nagy-Szalánca, 1888.
Szeptember 18.
Az urad. erdészeti hivatal.

Ezen
Cognac

minden orvosi tekintély által a legjobb
gyomor erősítő szerek ismertetik el;
enyhésege által fölötté kellemes ital.
Kapható egyedül kizárólagosan

Kohn testvéreknek
Kassán.

Legfinomabb angol, ana-
nász, Jamaika rumot, császár
keverék, Souchong, Pecco-
virág-teát, angol teasütemé-
nyeket,

Francia és magyar pez-
gő borokat, finom francia
és magyar cognacot, — ugy-
szintén Ementhali, Grói, Par-
mai, Eidami, Imperial sijo-
kat, — friss őszi Liptói juh-
turót

ajánl
Rickl József Zelmós
Debreczen.

„Jó szív”

SORSJEGYEK.

Naponként 10 frtot bizton kereshet
vagy es riziko nélkül bárki a „Jó szív”
sorsjegyek igen kedvező leltételek
melletti való eladása által, melyek hu-
zása 20,000 frt főnyereménnyel mar-
tatóber hó 15-en lesz.

Ajánlatok intézendők

Riesz S.

Budapest, halvaui utca 18. szám.

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvéllal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és szinnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutá-
nyosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléseszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Kilencz
Helyben és
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes

A lap szellemi
és közértelem
növelésére
1888. — a szer-
kesztő

Közértelem
növelésére
1888. — a szer-
kesztő

(K. B.)
jók, az az
gyon fáj.
ágot, eva
tiszteltek
rosi közgy
sen — me

Hogy
juk az eva
tegnapi ny
szerkesztője
de e sorok
hány szava
zata által
csütörtöki
zöje, kiről
hogy a gen
tában.

Ha
megakarnó
alatta, vag
nök a dolo
mondanók,
mít már t
tosággal p
közgyűlés
helybeli ág
esentul cs
ha ezen ir
mi magunk
mondatik r
juk a hely
manizációv
bott keszty
egyebet, m
gyűlés hat
Valasz
jából közöl
natkozó s
nált részéi

„Az
méter tölgy
czéokra. A
melletti —
s ezt a köz
előterjesztes
elvarja az a
gen nyelvei
ezután min
e g y h a z i
jó lesz figye
egyháznak,
süni, — me
germani
fogja támog
voit e dolog

A „DEB

Gyalázata
Sötét bilin
Meddig fo
Az embere
A föld ura
Meddig fu
Hogy port
Gonyoiva
Es önmaga

— Megesk
Midón az
A földszin
Hogy a go
Örök szöve
S fegyver
A berczek
Mélyebbre
Mig felhoz
Melyből sz
Hogy csuz
Es birtoka
Egymásra
S testver
Mint orvni

... Megesk
Az ember